

Павле Драгичевић*

Универзитет у Бањој Луци
Филозофски факултет
Студијски програм историје

ПОВЕЉА ДУБРОВЧАНА ВОЈВОДИ РАДОСАВУ ПАВЛОВИЋУ ПОВОДОМ КУПОВИНЕ ЊЕГОВОГ ДИЈЕЛА КОНАВАЛА

Дубровник, 1427. [1426!] децембар 31.

Сажетак: У раду се анализира препис повеље коју су Дубровчани 1426. године издали босанском војводи Радосаву Павловићу поводом куповине његовог посједа у Конавлима. Оригинал повеље није сачуван, а препис, данас тешко оштећен, начинио је дубровачки канцелар Никша Звијездић. У раду су, поред осталих пропратних поглавља, наведени приједлог реконструисаног дијела текста преписа заједно са преводом на модерни српски језик.

Кључне ријечи: Радосав Павловић, Дубровник, Босна, Конавли, XV вијек, повеља.

Опис исправе и ранија издања

Повод за израду повеље била је куповина посједа босанског војводе Радосава Павловића који се простирао у Конавлима.¹ Повељу је исписао логотет Руско Христофоровић, али оригинал овог документа није сачуван. Тескт повеље доносимо према каснијем препису канцелара Никше Звијездића, који је настао у периоду од 1430. до 1455. године. Препис је исписан на пет страница у првој књизи архивске серије *Liber privilegiorum*, у литератури познатој и под називом *Codex Ragusinus*, која се налази у Државном архиву у Дубровнику.² Странице пергаментна на којима се налази овај препис тешко су оштећене од влаге, нарочито прва

* Ел. пошта: pavled@teol.net

¹ Податке о околностима настанка повеље, као и сву пропратну литературу видјети у: П. Драгичевић, *Повеља војводе Радосава Павловића Дубровчанима о продаји његовог дијела Конавала*, ГПБ 9 (2016) 37–39.

² DAD, *Privilegi* I, fol. 92v–94v.

страница документа, којој недостаје већи дио лијеве половине. Настала оштећења покушали смо највећим дијелом да реконструиремо на основу текста преписа оригиналне повеље, коју је поводом истог посла сачинио писар босанског војводе Радосава Павловића. Највећи дио одредби у овим документима готово да је идентичан. Приједлог реконструисаног дијела текста дали смо у напоменама, а ради бољег разумијевања цјелине, превод смо урадили узимајући у обзир и реконструисани дио текста. С обзиром на то да је оригинал повеље, који није сачуван, био послан Радосаву Павловићу, поставља се питање са којег је документа Никша Звијездић начинио своју верзију преписа. По свему судећи, у дубровачкој канцеларији био је сачуван концепт који је дао сачинити писар Руско учи састављања коначне верзије повеље. Овај концепт такође није сачуван. Ћириличком тексту претходи краћи запис на староиталијанском језику: *〈MCCCXXVII die〉31. decembrio priuiligio fato a Radosau Paulouich e a Juanis 〈...Ragu〉xi ačetar li denari a profito a donato li palaço e dar tributo 〈... Ca〉nali ačetar denari 〈...〉 al profito e chonfermo Canali.*

Ранија издања: F. Miklosich, *Monumenta Serbica*, 343–348, док. бр. ССХСХVII; Љ. Стојановић, *Повеље и писма I–1*, 607–612, док. бр. 603.

Издање овог преписа приређено је на основу фотографија које смо у Државном архиву у Дубровнику начинили током августа 2009. године.

Текст**

[Folium 92v] 〈...〉**лиа**³ **сило прѣсветагѡ**⁴ **ДѢха**, **Боже славими въ Трьоце**⁵ **ва Ѣ(т)ци же** |2| **〈ре〉кѡ** и **Синѡ** и **Светми дѢси!** **Прѣ[е]св[е]та**⁶ **Трь[о]ице**⁷ **нераздел[и]ма слава тебе иже** |3| **въ име твоѡ въсєврѣшимо и тобою ѡздръжимо и правимо мисто** |4| **ѡтачества наш[е]го в(о)гѡлюбими и ним намъ дарѡвани град ДѢврѣник**⁸ **ѡ всем** |5| **прѣсветѡ Трь[ои]цѡ** **славекє.** **Язь ми кнезь, властеле**⁹ **дѢровачци и вса ѡпкина** |6| **дамѡ вѣдети всакомѡ чловекомѡ живомѡ на зем(л)и прѣдѡ**¹⁰ **кога годє ѡвѣ**

** Редакција издања и превода: Татјана Суботин Голубовић.

³ Приједлог реконструисаног дијела текста: **〈Ве〉лиа.**

⁴ Миклошич: **прѣсветагѡ.**

⁵ Миклошич: **трьоце.**

⁶ Миклошич: **прѣсвѣта.**

⁷ Стојановић: **трьце.**

⁸ Миклошич: **дѢврѣвникѡ.**

⁹ Миклошич: **властели.**

¹⁰ Миклошич: **прѣдѡ.**

|7| нашъ листъ доиде и тѣмъ годѣ въѣ нашъ ѡбѣтъ чѣмъ да прѣмисмо и
 ѡчинисмо |8| вси вѣки. Властеле дѣрѣвачци¹¹ и вса ѡпкина дѣрѣвачка
 едино|9|дѣшно и до(б)роволно прѣпаше и заклесмо се на то
 гв(спо)д(ин)ъ воє[во]дѣ¹² Радо|10|(са)вѣ Павловику великомѣ воє[во]дѣ¹³
 босанскомѣ и синѣ мѣ кнезѣ Иванишѣ |11| <...>танкѣ¹⁴ како ближна крѣвь
 пѣдакъ право и пѣчтено натра|12|<...>¹⁵ встанкѣ како ближна крѣвь
 подакъ вѣки вѣка. |13| <...>ѣ¹⁶, властеле и вса ѡпкина гр(а)да дѣрѣвника¹⁷
 видевше прѣаво¹⁸ братцѣво¹⁹ |14| <...>ѣ²⁰ и почтенѣ любавѣ и сръчано
 прѣпате[л]с[т]во²¹ коє вѣзда милосрдно²² |15| <...>ѣ²³ вѣсакоє поч(т)енѣ
 простре и показа к нашѣмъ²⁴ прѣвем и к наш[е]мѣ¹⁶ |16| <...>²⁵ и показѣ²⁶
 и чини како и по писаняхъ коє прѣмисмо ѡд рече|17|<...>ѣ²⁷ Радосава
 и сина мѣ кнеза Иваниша видети естъ²⁸ а²⁹ саде |18| <...>³⁰ и прѣпазанъ кою
 ѡчини и показа гв[спо]д[ст]вѣ нашѣмѣ¹⁸ |19| <...>³¹ въ ѡвои вѣрѣме наше.
 |20| Ми кнезѣ, властеле и <...>а ѡ<...>а³² гр(а)да дѣрѣвника³³ видевше
 великѣ любавѣ |21| <...>анство³⁴ гв(спо)д(ин)а воє[во]дѣ³⁵ Радосава и
 сина мѣ кнеза Иваниша хотесмо да то|22|ликаи любавѣ харьна бѣде

¹¹ Миклошич: дѣрѣвачци.

¹² Миклошич: воидѣ.

¹³ Миклошич: воидѣ.

¹⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: <и ниѣ ѡс>танкѣ.

¹⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: натра|12|<жѣ и ниѣ>.

¹⁶ Приједлог реконструисаног дијела текста: <Ми кнез>ѣ.

¹⁷ Миклошич: дѣрѣвника.

¹⁸ Миклошич: прѣаво.

¹⁹ Миклошич: братцѣво.

²⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: <и велик>ѣ.

²¹ Миклошич: прѣпате[л]ство.

²² Миклошич: милосрдно.

²³ Приједлог реконструисаног дијела текста: <и без мѣр>ѣ.

²⁴ Стојановић: нашѣмѣ.

²⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: <господствѣ>.

²⁶ Стојановић: показѣю.

²⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: рече|17|не господе, во[во]дѣ;

Миклошич: воидѣ.

²⁸ Стојановић: кѣтъ.

²⁹ Стојановић: и.

³⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: <ѡце вѣке почтенѣ любавѣ>.

³¹ Приједлог реконструисаног дијела текста: <по своиѣхъ почтениѣхъ послѣхъ>.

³² Приједлог реконструисаног дијела текста: <вс)а ѡ(пкин)а.

³³ Миклошич: дѣрѣвника.

³⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: <и сръч)анство.

³⁵ Миклошич: воидѣ.

⟨...⟩атк³⁶ љубавь и срѣчанство кое³⁷ ксть |23| мегю нами. На почтеник
и љзвышенк негово прѣмисмо с мило|24|срьдькм гв(спо)д(ин)а
воє[во]д³⁸ Радосава и сина м⁸ кнеза Иваниша и них встанка |25| себе
за врата и ср(ьч)анога прѣтател³⁹ и да стоимо за нь и за нег⁸ва |26|
сина кнеза Ив)а(н)иша и за них встанакъ како за коєга г⁸де насъ |27|
(н) да их ч⁸вамо в⁸да свакога непрѣтател⁴⁰ како коєга г⁸де насъ и ако
б[и] их |28| ⟨ко⟩та тешкокта допала в⁸д коє г⁸де стране да стоимо в нь
и в не|29|⟨...⟩ина⁴¹ кнеза Иваниша и в них встанк⁸ како за коєга г⁸де
насъ. |30| ⟨...⟩⁴² се тои врѣме⁴³ зг⁸дило терь прѣишао гв(спо)д(и)нь
воє[во]да⁴⁴ Радосавъ |31| ⟨...⟩⁴⁵ кнезь Иваниш, да б⁸де љ воє[во]де⁴⁶ и љ
кнез⁸ Иваниш⁸ властелин |32| ⟨...⟩никъ⁴⁷ и с⁸дья како кои г⁸де властелинъ
д⁸в⁸рѣчки⁴⁸ |33| ⟨...⟩⁴⁹. И ми кнез⁵⁰ а и вса в⁸пкина гр(а)да д⁸в⁸рѣника⁵¹
по|34|⟨...⟩асмо⁵² и дарѣвасмо⁵³ гв[спо]д[и]н⁸ воє[во]де⁵⁴ Радосав⁸ и
син⁸ м⁸ |35| ⟨...⟩иш⁸⁵⁵ полач⁸ с мист⁸ом љ д⁸в⁸рѣник⁸⁵⁶ кога к била |36|
⟨...⟩с(а)ра⁵⁷ Жор(е)те направно дге љспотрѣв⁸к⁵⁸. Дасмо гв[спо]д[ин]⁸
воє[во]де⁵⁹ |37| Радосав⁸ и син⁸ м⁸ кнез⁸ Иваниш⁸ и них правом⁸ и
почтеним⁸ |38| ⟨...⟩ца⁶⁰ них цо к по м⁸шкоомъ кольн⁸ али наконъ тога по

³⁶ Приједлог реконструисаног дијела текста: ⟨за са⟩атк⁸.

³⁷ Стојановић: коє.

³⁸ Миклошич: воид⁸.

³⁹ Миклошич: прѣтател⁸.

⁴⁰ Миклошич: непрѣтател⁸.

⁴¹ Приједлог реконструисаног дијела текста: не|29|⟨гова с⟩ина.

⁴² Приједлог реконструисаног дијела текста: ⟨И ако би⟩.

⁴³ Миклошич: врѣме.

⁴⁴ Миклошич: воида.

⁴⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: ⟨или м⁸ син⟩.

⁴⁶ Миклошич: воиде.

⁴⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: ⟨и кнезь и виек⟩никъ.

⁴⁸ Миклошич: д⁸в⁸рѣвачки.

⁴⁹ Приједлог реконструисаног дијела текста: ⟨др⁸го на десете⟩.

⁵⁰ Стојановић: ми кнеза.

⁵¹ Миклошич: д⁸в⁸рѣвника.

⁵² Приједлог реконструисаног дијела текста: по|33|⟨чтовасмо и д⟩асмо.

⁵³ Миклошич: дарѣвасмо; Стојановић: дарѣвасмо.

⁵⁴ Миклошич: воиде.

⁵⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: ⟨кнез⁸ Иван⟩иш⁸.

⁵⁶ Миклошич: д⁸в⁸рѣвник⁸.

⁵⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: ⟨прѣтов⟩с(а)ра.

⁵⁸ Миклошич: љспотрѣв⁸к.

⁵⁹ Миклошич: воиде.

⁶⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: ⟨срѣт⟩ца.

женскомь колнѸ |39| <...>⁶¹ би ниѸ срътца ако ли би конь женскога колна цо
 кѸ да ниѸ срътца |40| тади ниѸ всталеѸ како крѸвь подаѸ и да таи пола⁶²
 (!) ниѸ и ниѸ

[Folium 93r] |41| всталеѸ и ниѸ натрѸажю никада на мане прѸ[и]ти
 не море ни се коеѸ |42| ѸзрѸкѸм⁶³ изети из ниѸ рѸкѸ вьки вька амин(ь),
 за нѸднѸ рат, ни за нѸд(н)о прѸ|43|дѸожѸ⁶⁴, ни за нѸднѸ ствар сегаи
 свѸта. Ако ли би хотѸко гв[спо]д[ин] вое[во]да⁶⁵ |44| РадосавѸ да кѸ
 волгань ѸнѸи полачѸ прѸдати⁶⁶ или заложити |45| или дарѸвати⁶⁷ комѸ
 гвде ДѸбровчанинѸ и конь неѸа неговѸ |46| синь кнезь Иваниш и ниѸ
 встанакѸ паче да се тои нашем гвс[пос]тѸвѸм |47| не може забран[и]ти
 никомѸрь ДѸбрѸвчанинѸ⁶⁸ комѸ би ю хотѸео про|48|дати или заложити
 или дарѸвати⁶⁹. И ѸщѸ ѸбетовасѸмо и да|49|ровасѸмо ми кнезь и властеле
 и вса Ѹпкина гр(а)да ДѸбрѸвника⁷⁰ гв<...>⁷¹ |50| вое[во]де⁷² РадосавѸ и
 кнезь ИванишѸ и встанкѸ почтова<...>|51|рѸвасѸмо⁷³ всако гвдище .̄.
 сат перь[пѸ]ри динари дѸбров<...>⁷⁴ |52| да даѸмо за доѸодаѸ долѸ речене
 полѸ жѸпе К<...>⁷⁵ |53| и Цаптат вьки вькома реченомѸ гв[спо]д[ин]нѸ
 вое[во]де⁷⁶ Р<...>⁷⁷ |54| кнезь ИванишѸ и ниѸ встанкѸ правѸм⁷⁸, правом<...>⁷⁹
 |55| срътца ниѸ цо кѸ по мѸшкѸм колнѸ али на<...>⁸⁰ |56| колѸнѸ цо би
 ниѸ срътца ако ли конь же(нско)га колѸна цо е ниѸ |57| срътца тада
 ниѸ встанкѸм како крѸвь подаѸ и да ѸвѸи |58| .̄. сать перьперѸ реченомѸ

⁶¹ Приједлог реконструисаног дијела текста: <цо>.

⁶² Требало би да стоји: полача.

⁶³ Миклошич: ѸзрѸкѸм.

⁶⁴ Миклошич: прѸдѸожѸ.

⁶⁵ Миклошич: воида.

⁶⁶ Миклошич: прѸдати.

⁶⁷ Миклошич: дарѸвати.

⁶⁸ Миклошич и Стојановић: ДѸбровчанинѸ.

⁶⁹ Миклошич: дарѸвати.

⁷⁰ Миклошич: ДѸбровника.

⁷¹ Приједлог реконструисаног дијела текста: гв<сподинѸ>.

⁷² Миклошич: воиде.

⁷³ Приједлог реконструисаног дијела текста: почтова<смо и да>|51|рѸвасѸмо.

⁷⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: дѸбров<ачцеѸ>.

⁷⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: К<онави, ѸвѸд>.

⁷⁶ Миклошич: воиде.

⁷⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: Р<адосавѸ и синѸ мѸ>.

⁷⁸ Миклошич и Стојановић испустили.

⁷⁹ Приједлог реконструисаног дијела текста: правом<Ѹ и почтенѸмѸ>.

⁸⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: на<конь тога по женскомь>.

гв[спо]д[и]нѠ воѡ[во]дѠ⁸¹ РадосавѠ и синѠ мѠ |59| кнезѠ ИванишѠ и
 ниѠ встанкѠ никадарѠ не може прѣти⁸² |60| ни секоѡм Ѡзѣрокѡм изети из
 ниѠ рѠкѠ вѣки вѣка амин за еднѠ |61| рать, ни за прѣдѠожкѠ⁸³ ни за еднѠ
 <...>еган⁸⁴ сѣ[вѣ]та. Ако ли би се |62| ца Б(о)гѠ не даи на ни(х) кога рать
 згвд(ил)а вд <к>ралга или вд краль |63| Ѡгарѣсцѣх⁸⁵ или вд ТѠракѠ вд
 коѡх ниѠ вни записе имаю и вд насѠ |64| гв[спо]д[ин]а воѡ[во]дѠ⁸⁶
 Радос(а)ва и вд сина ми⁸⁷ кнеза Иваниша и вд на<...>|65|шка⁸⁸ и вд
 наш[ѣ]гв⁸⁹ племена за колико би рать трѣпѣла да <...>⁹⁰ |66| врѣмена⁹¹
 не имамо давати ни плакати вней .̄с. <...>⁹² |67| крат ли би када рать
 прѣстала⁹³ да имамо дав<...>⁹⁴ |68| вѣки вѣкома. И ако би се Ѡ⁹⁵ коѡ
 врѣме⁹⁶ згодило тер <...>⁹⁷ |69| гв[спо]д[ин]Ѡ воѡ[во]да⁹⁸ РадосавѠ или
 кнезѠ ИванишѠ да га има<...>⁹⁹ |70| Ѡ нашех дрьвѣх дге се намѠ вѠде моки
 на нашои <с>п(ен)зи и пр<...>¹⁰⁰ |71| и прѣнести¹⁰¹ Ѡ дѠбрьвник. И каде вѠде
 Ѡ дѠбрьвникѠ да га не да<мо> |72| никоѡмѠ негвѠвѠ непрѣтателю¹⁰² ни за
 страх, ни за благв |73| ни за нѣднога човека волю сеган свѣта¹⁰³ паче дге
 годе Ѡ гв[спо]д[ин]а |74| краль Ѡгарѣскога или Ѡ кмети Ѡгарѣсцѣх

⁸¹ Миклошич и Стојановић испустили.

⁸² Миклошич: прѣти.

⁸³ Миклошич: прѣдѠожкѠ.

⁸⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: <стварѠ с>еган.

⁸⁵ Миклошич: ѠгарѣсцѣхѠ.

⁸⁶ Миклошич: воидѠ.

⁸⁷ Миклошич: мѠ.

⁸⁸ Приједлог реконструисаног дијела текста: на(шега натра)|65|шка.

⁸⁹ Миклошич: нашега.

⁹⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: <за толико>.

⁹¹ Миклошич: врѣмена.

⁹² Приједлог реконструисаног дијела текста: <сать перьперѠ>; Стојановић:

перьпери.

⁹³ Миклошич: прѣстала.

⁹⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: дав(ати и плакати вѣзда вѠ).

⁹⁵ Стојановић испустио.

⁹⁶ Миклошич: врѣме; Стојановић: врѣме.

⁹⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: <се нашаль на море>.

⁹⁸ Миклошич: воида.

⁹⁹ Приједлог реконструисаног дијела текста: има(мо Ѡзети).

¹⁰⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: пр(ѣвести).

¹⁰¹ Миклошич: прѣнести.

¹⁰² Миклошич: непрѣтателю.

¹⁰³ Миклошич: свѣта.

[Folium 93v] |75| да за не ст<...>¹⁰⁴ с поклицарѣи¹⁰⁵ како за коѣга годе насъ. И ако би |76| <на> насъ коѣ сила прѣшла по морѣ да гв[спо]д[и]нь воє[во]да¹⁰⁶ Радосавъ а¹⁰⁷ и син мѣ кнезь |77| Иваниш и ниѣ натражк и племе да и имаю послати своє воске на помок |78| и шбарѣванк¹⁰⁸ Дѣбрьника¹⁰⁹ и негова котара. И шветовасмо |79| ми кнезь, властеле и вса шпкина гр(а)да Дѣбрьника¹¹⁰ прѣмити |80| када их намъ ѣ комѣнѣ нашемѣ дръжати реченога гв[спо]д[ин]а воеводе |81| Радосава .и.т.¹¹¹ тисѣкѣ перь[пе]ра дин(а)ра дѣбрьвачцех¹¹² а да мѣ имамо пла|82|кѣти .е. по кент[ен]ерь на свако гвд[и]ще докле гвде дръжи ѣ насъ |83| ш(н) еи .и.т. перь[пе]р ѣ комѣнѣ нашемѣ. Када гвде бѣдѣ ѣ комѣнѣ нашемѣ |84| <т>и динари на тѣи плакю колико би стоѣли волѣнъ |85| ѣзимати волѣнъ¹¹³ и шпет сталѣати кои мѣ гвде дѣль шд тѣх |86| <ре>ченехъ пинези гв[спо]д[и]нь воє[во]да¹¹⁴ Радосавъ и конъ неѣ негвѣ синъ |87| <...>¹¹⁵ Иванишь и каде гвде би хотиѣ ѣзети гв[спо]д[и]нь воє[во]да¹¹⁶ |88| <...>авъ¹¹⁷ швѣи речене пиенезе или кои дѣи ниѣ а да намъ |89| <...> нанк¹¹⁸ прѣ тѣга каде [и]ѣ бѣде хотеть ѣзети два м(ѣ)сеца¹¹⁹. |90| <...>¹²⁰ шветовасмо ми кнезь, властеле и вса шпкина дѣбрьчка¹²¹ |91| <...>¹²² воеводе Радосавѣ и синѣ мѣ кнезь Иванишѣ ѣ коѣ гв|92|ди би се врьме¹²³ згвдило гв[спо]д[и]нѣ воє[во]де¹²⁴ Радосавѣ и кнезь Иванишѣ |93| синѣ

¹⁰⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: ст<оимо>.

¹⁰⁵ Миклошич: поклицарѣи.

¹⁰⁶ Миклошич: воида.

¹⁰⁷ Миклошич и Стојановић испустили.

¹⁰⁸ Миклошич: шбарѣванк.

¹⁰⁹ Миклошич: Дѣбрьника.

¹¹⁰ Миклошич: Дѣбрьника.

¹¹¹ Стојановић: .и.т.

¹¹² Миклошич: дѣбрьвачцехъ.

¹¹³ Миклошич и Стојановић испустили.

¹¹⁴ Миклошич: воида.

¹¹⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: <кнезь>.

¹¹⁶ Миклошич: воида.

¹¹⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: <Радос>авъ.

¹¹⁸ Приједлог реконструисаног дијела текста: <да на з>нанк.

¹¹⁹ Миклошич: мисеца.

¹²⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: <И шцъ>.

¹²¹ Миклошич: дѣбрьчка; Стојановић: дѣбрьчка.

¹²² Приједлог реконструисаног дијела текста: <гвсподинѣ>.

¹²³ Миклошич: врьме.

¹²⁴ Миклошич: воиде.

мѢ поставити Ѣ насъ Ѣ¹²⁵ комѢнь на негѡвѢ волю .ѡѢ. тисѢк |94| перь[пе]р
 да мѢ ихъ смо дръжани Ѣзети Ѣ нашъ комѢнь а да мѢ имамо да|95|вати
 .Ѣ. по кентенар на гѡдище а подѢ уни Ѣвет како се згѡра |96| пише. И
 въдевь гѡ[спо]д[и]нь вое[во]да¹²⁶ Радосавъ и неговъ синъ кнезь Иванишь
 |97| въсехъ съхъ въдевь и размисливъ въ сръчанехъ скровищехъ срътца |98|
 нашехъ нашѢ ве(...)¹²⁷ и краснѢ и почтенѢ любавъ и сръчавъство¹²⁸ |99| кнеза
 и властехъ и все ѡпкине дѡбрѡвачке¹²⁹ кою възда многѡ ми|100|лосръдно
 показѢю Ѣ свако врѡме¹³⁰ безъмиѢрно¹³¹ простресмо и показа|101|смо к
 негѡвемъ прѡвемъ и к неговѢ гѡспоствѢ. И смисливъ и въдевь тои |102| (...)
 е¹³² како се въше пише речени гѡ[спо]д[и]нь вок[во]да¹³³ Радосавъ и синъ
 мѢ кнезь Ива|103|(...)¹³⁴ даше и дароваше милост[и]во и дѡброволно
 и свесръдно намъ |104| (...)¹³⁵астемъ¹³⁵ и всои ѡбекини дѡбровачкои въки
 въкома безъ |105| (...)¹³⁶ е¹³⁷ милостю и с ѢтверждѢнкѡмъ речени неговѢ
 дѡль Конавли |106| (...)¹³⁸ гѡрѡмъ и с ѡталинѡмъ пѡ котарѢ с правѡми
 мѡгами, и с людми, |107| з гѡр(ѡм), и с водѡмъ, и с планинами, и сенокоси,
 и з грѡмѡмъ и цѡ к на повѢрши¹³⁹ |108| и с Ободѡмъ, Цаптатѡмъ по
 кѡтарѢ с правѡми мѡгами цѡ к било Ѣ дръжаню¹⁴⁰ |109| гѡ[спо]д[и]ня и
 родитѡла¹⁴¹ мѢ кнеза Павла и брата мѢ вок[во]де¹⁴² Петръа и негѡ |110|
 вое[во]де¹⁴³ Радосава до данашнегѡ дне са свѡми сѡли и засеѡци даа намъ
 |111| (Ѣ в)ащинѢ и (Ѣ плѡ)менит[ѡ] градѢ дѡбрѡвникѢ

¹²⁵ Миклошич испустио.

¹²⁶ Миклошич: воида.

¹²⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: ве(ликѢ).

¹²⁸ Миклошич и Стојановић: сръчанъство.

¹²⁹ Миклошич: дѡбрѡвачке.

¹³⁰ Миклошич: врѡме.

¹³¹ Миклошич: безъмиѢрно.

¹³² Приједлог реконструисаног дијела текста: (вс)е.

¹³³ Миклошич: воида.

¹³⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: Ива|102|(нишь).

¹³⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: (кнезѢ и вл)астемъ.

¹³⁶ Приједлог реконструисаног дијела текста: (поречѡна).

¹³⁷ Стојановић испустио.

¹³⁸ Приједлог реконструисаног дијела текста: (и са Донѡм).

¹³⁹ Миклошич: повѢрши.

¹⁴⁰ Миклошич: дръжаню.

¹⁴¹ Миклошич и Стојановић: родитѡла.

¹⁴² Миклошич: воидѡ.

¹⁴³ Миклошич: воидѡ.

[Folium 94r] |112| кнезѸ и кѣв властелем и вьсои ѡпкини вьки в<...> да смо во<...> и <...>¹⁴⁴ |113| и ѡбласни ми и¹⁴⁵ деца и Ѹндѣк <на>ше и наши последни <...> прва и п<...>|114|мента¹⁴⁶ гв[спо]да вь вьки. И ѡдвнше речени гв[спо]д[и]нь вое[во]да¹⁴⁷ РадосавѸ и <...>Ѹ <...>¹⁴⁸ |115| Иванишь за них и за них натражк по мѸшкѡм кольнѸ право и почтен<о> |116| срьтца них и за них племена цо к по мѸшкѡм колени ѡ(в)етоваше се |117| градѸ ДѸбрьвникѸ¹⁴⁹ и негѡ властелѡм и завезѸк се на¹⁵⁰ сва(к)Ѹ <...>х <...>¹⁵¹ |118| више реченѸ пѡль жѸпе Конавли¹⁵² и Ѹбода и Цап[та]та¹⁵³ бра<...>¹⁵⁴ |119| насилга и злех люди како да снх гѡсподѸемо и Ѹж<...>¹⁵⁵ |120| И ѡць нам се ѡбет[о]ва речени гв[спо]д[и]нь вое[во]да¹⁵⁶ РадосавѸ и си<...>¹⁵⁷ |121| реченем кнезѸ и властелем и ѡпкине дѸбровачкои за <...>¹⁵⁸ |122| волю кои би на сем съти¹⁵⁹, ни за страх, ни за кок в<...>¹⁶⁰ |123| ѸзрокѸ ко[и] би на съти¹⁶¹ мѡгао бити намѸ и свѸмѸ на<...>¹⁶² |124| ни насѸ не ѡдтиснѸти¹⁶³ намѸ прѸгазновати и срьчано и п<...>¹⁶⁴ |125| пише до дни и до вька. И ми кнезь, властеле и сва ѡбки<...>¹⁶⁵ |126| дасмо гв[спо]д[и]нѸ вое[во]де¹⁶⁶ РадосавѸ и синѸ мѸ кнезѸ Иван<...>¹⁶⁷ |127| Ѹ Конавлах .д.

¹⁴⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: в(ь)ка да смо во(ли) и (слобод)ни).

¹⁴⁵ Миклошич и Стојановић испустили.

¹⁴⁶ Приједлог реконструисаног дијела текста: <како> прва и п(ле)|113|мента.

¹⁴⁷ Миклошич: воида.

¹⁴⁸ Приједлог реконструисаног дијела текста: <син м>Ѹ <кнезь>.

¹⁴⁹ Миклошич: ДѸбрьвникѸ; Стојановић: ДѸбрьвникѸ.

¹⁵⁰ Миклошич: и.

¹⁵¹ Приједлог реконструисаног дијела текста: <ни>х <мокъ>.

¹⁵² Стојановић: Конавли.

¹⁵³ Миклошич: Цаптата.

¹⁵⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: бра(нити ѡда свакога).

¹⁵⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: Ѹж(ивамо мирьно).

¹⁵⁶ Миклошич: воида.

¹⁵⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: си(нь мѸ кнезь Иванишь).

¹⁵⁸ Приједлог реконструисаног дијела текста: <ниѸднога човека>.

¹⁵⁹ Миклошич: свѸти.

¹⁶⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: в(ла)го ни за ниѸданѸ ини).

¹⁶¹ Миклошич: свѸти.

¹⁶² Приједлог реконструисаног дијела текста: на(шевѸ не Ѹдити).

¹⁶³ Миклошич: ѡттиснѸти.

¹⁶⁴ Приједлог реконструисаног дијела текста: п(рь)аво како се згора).

¹⁶⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: ѡбки(на дѸбровачка).

¹⁶⁶ Миклошич: воиде.

¹⁶⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: Иван(ишѸ и ниѸх ѡстанкѸ).

ДЛОВЕ ЗЕМЛК И ПЕТУГА ДЪЛА .Г. ЧЕСТИ <...>¹⁶⁸ |128| ГВ[СПО]Д[И]Н ВОК[ВО]ДА¹⁶⁹
 РАДОСАВЪ И СИН МЪ КНЕЗЪ ИВАНИШ И НИХ УСТАНАК КАКО <СЕ> |129| ЗГВРА
 ПИШЕ ВАДА ПРОДАТИ ИЛИ ДАРЪВАТИ КОМЪ МЪ ГВДЕ ДЪБРЪЧАН¹⁷⁰ |130| ИЛИ
 МЪ ЗАЛОЖ(И)ТИ УНЕИ ДЕЛОВЕ ЦО ИХ ДВИДЕ 8 КОНАВЛАХ. И МИ КНЕЗЪ И
 ВЛА|131|СТЕЛЕ И ВСА УПКИНА ДЪБРЪОВАЧКА УБЕТОВАСМО И ПРЪМИСМО¹⁷¹
 ГВ[СПО]Д[И]НЪ |132| ВОК[ВО]ДЕ¹⁷² РАДОСАВЪ И КНЕЗЪ ИВАНИШЪ И НИХ УСТАНАКЪ
 АКО БИ ТК О<...>¹⁷³ |133| УД БЕЛЕКЕ И УД ВРЪМА И УД ТРЪВИНА¹⁷⁴ НЕВЕРЬНИКЪ
 НЕГОВЪ ДОШАЛЪ |134| 8 ДЪБРОВНИКЪ ДА ТОГА ЧЛОВЕКА НЕГОВА НЕВЕРЬНИКА
 НЕ БЪДЕ<МО> |135| ДРЪЖАТИ 8 ДЪБРЪВНИКЪ¹⁷⁵ БЕЗЪ НИХ ВОЛК И ТАКОГЕ
 ГВ[СПО]Д[И]Н ВОЕ[ВО]ДА¹⁷⁶ <РА>|136|ДОСАВЪ И СИН МЪ КНЕЗЪ ИВАНИШ И НИХ
 НАТРАЖК НАМЪ УВ<...>¹⁷⁷ †137† ДА УД ВИШЕ РЕЧЕНЕХ МИСТЬ И УД КОНАВЛИ
 АКО БИ ТК О<...>¹⁷⁸ |138| ИЛИ КОЮ КВАРЬ 8 ЧИНИУ ИЛИ НАШЕМ ДА СЪ ДЪОЖНИ
 ТИ<...>|139|ГНАТ[И]¹⁷⁹ ИХ И НЕ ДРЪЖАТ[И] ИХ 8 НКДНУМ МЪСТЪ¹⁸⁰ И ВЛАДАЮ
 И <...>¹⁸¹ |140| ВИШЕ ПИСАНО РЕЧЕНО И УБЕТВАНО¹⁸² МИ КНЕЗЪ <...>8<...>|141|ТИК¹⁸³
 И С ВЛАСТЕЛИ ИЗБРАНЕМИ СЪМИ И СЪМИ <...>¹⁸⁴ |142| С МАРЪНУМ¹⁸⁵ РАСТИКЕМ,

¹⁶⁸ Приједлог реконструисаног дијела текста: <и да к волань>.

¹⁶⁹ Миклошич: **ВОИДА**.

¹⁷⁰ Миклошич и Стојановић: **ДЪБРЪВЧАНЪ**.

¹⁷¹ Миклошич: **ПРЪМИСМО**.

¹⁷² Миклошич: **ВОИДЕ**.

¹⁷³ Приједлог реконструисаног дијела текста: **УДЪ ЛЮДИ**.

¹⁷⁴ Миклошич: **ТРЪВИНА**.

¹⁷⁵ Миклошич: **ДЪБРЪВНИКЪ**.

¹⁷⁶ Миклошич: **ВОИДА**.

¹⁷⁷ Приједлог реконструисаног дијела текста: **УВ<ЕТОВАШЕ>**.

¹⁷⁸ Приједлог реконструисаног дијела текста: <**НАМЪ НЕВЪРЪ**>.

¹⁷⁹ Приједлог реконструисаног дијела текста: **ТИ<РАТИ И ИЗ>|138|ГНАТ[И]**.

¹⁸⁰ Миклошич: **МИСТЪ**.

¹⁸¹ Приједлог реконструисаног дијела текста: <**КОТАРЪ. И НА СВЕ**>.

¹⁸² Миклошич и Стојановић: **УБЕТВАНО**.

¹⁸³ Миклошич: **ЖЪ<...>|140|ПИКЪ**. Дубровачки ректор (кнезь) за мјесец децембар 1426. године био је Georgius de Goçe тј. **ЖЪХО ГЪЧЕТИКЪ** (или **ГОЧЕТИКЪ**), како се наводи у ћириличким документима. Он је поново вршио дужност ректора и у децембру 1429. године, а до марта 1459. ту дужност обављао је још дванаест пута. DAD, *Acta Consilii Minoris* IV, fol. 54v (7. XII 1426); fol. 58v (31. XII 1427. тј. 1426. по нашем рачунању времена). Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 308, 332, 544, 584, 630; II–2, 9, 44, 107, 114, 229, 442. Уп. И. Манкен, *Дубровачки патрицијат у XIV веку*, Београд 1960, 70 и 253; N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika* 6, Zagreb–Dubrovnik 2015, 339 (под Ђуро Клементов). Узимајући напријед наведено у обзир, наш приједлог реконструисаног дијела текста би гласио: <**ЖЪ**>8<**ХО ГОЧЕ**>|141|ТИК.

¹⁸⁴ Миклошич и Стојановић прочитали још: **С АНДРЕТУМЪ <...>**.

¹⁸⁵ Миклошич: **МАРЪНУМЪ**.

Алѣвизъ Гочетикъ, Марьнѡм¹⁸⁶ Цр<...>¹⁸⁷ |143| Жамановик, Марьнѡм¹⁸⁸ Градикем, Андре Бѣнди¹⁸⁹, Гавже Пѣцик, Бен<...>¹⁹⁰ |144| П[е]тра¹⁹¹ Гѣндѣлиа¹⁹², Лавьрьца¹⁹³ Сорьгочевикъ, Андрѣшкѡм Цигѣликем¹⁹⁴, <...>¹⁹⁵ |145| Бѣник, Жѣнь Жѣрьгвевикъ, Миѡчем Растикем, Климетом Бѣдачикем, |146| Маткѡм Градикем, Живанѡм Гвчет[и]кем, Добре Бенѣлик, Н(и)кола <...>ѣц<...>¹⁹⁶

[Folium 94v] |147| Марьтоло Жамановик, Пиѣрьо¹⁹⁷ Лѣкаревик, Никола Гочетик, |148| Паоко Прѣгловик¹⁹⁸, Тѣдро Баожелика, Андрѣшко Менчетикъ, Климоѣ Растикъ, |149| Марьнь¹⁹⁹ Гѣндѣлик, Никше Пѣцика, Живко Гѣндѣликем, Паскок Растикъ, |150| Марок Растикъ, Рафаел Гвчетикем, Жоре Паомѣтик²⁰⁰, Миѡчъ Црьвик²⁰¹, |151| Витко Растик, Марьтоло Бенѣликъ, Пиро Сорьгвчевик, Жонко²⁰² Бѣник, |152| Марьтѡм Жѣрьговикъ, Марок Симковик, Жико Цигѣлик, Марок |153| <...> Лѣкарьвикем, Марьтло Црьвик²⁰³, Паоко Сорьгвчевик, Алѣвиз Црьвик²⁰⁴, |154| ротисмо с(е) и заклесмо се на светѡм евангелию и на часнѡм крьжѣ²⁰⁵ гв[спо]днѣ |155| (р)еченем гв[спо]д[и]нѣ вок[во]дѣ²⁰⁶ Иванишѣ²⁰⁷ (!) и синѣ мѣ кнезѣ Иванишѣ и ниѡ встанкѣ |156| (в)гв[спо]да б(о)га сведрьжителга и вь прьчистѣ²⁰⁸ Б(о)гвродицѣ

¹⁸⁶ Миклошич: Марьнѡмь.

¹⁸⁷ Миклошич и Стојановић прочитали још: Црѣвикемь вѡа<...>.

¹⁸⁸ Миклошич: Марьнѡмь.

¹⁸⁹ Миклошич: Бѣндикъ; Стојановић: Бѣндик.

¹⁹⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: Бен(ко).

¹⁹¹ Миклошич: Петра; Стојановић: Прѣа.

¹⁹² Миклошич и Стојановић: Гѣндѣлика.

¹⁹³ Миклошич: Лавьрьца.

¹⁹⁴ Стојановић: Цигѣлѣкем.

¹⁹⁵ Миклошич и Стојановић прочитали: Тѣмко.

¹⁹⁶ Миклошич: Лѣцикъ; Стојановић: Пѣцикъ.

¹⁹⁷ Миклошич: Пирьто.

¹⁹⁸ Миклошич: Прѣгловикъ.

¹⁹⁹ Миклошич: Марьнь.

²⁰⁰ Миклошич и Стојановић: Паомотикъ.

²⁰¹ Миклошич: Црьвикъ.

²⁰² Миклошич: Жѣнко.

²⁰³ Миклошич: Црьвикъ.

²⁰⁴ Миклошич: Црьвикъ.

²⁰⁵ Миклошич: крьжѣ.

²⁰⁶ Миклошич: воидѣ.

²⁰⁷ Требало би да стоји: Радосавѣ.

²⁰⁸ Миклошич: прѣчистѣ.

и въ силѣ часнагѣ |157| <жив>отворецагѣ кръста гв(спо)дна и въ .д̄. евангелисте и въ .в̄. апостоле свет(и)хъ |158| <...>х²⁰⁹ и въ .б̄. избранехъ божехъ и въ све св[е]те божке ѿдъ вѣка в(о)гѣ ѿгодише |159| <...>²¹⁰ згѣра речено наше писане и шветоване реченѣ ѿчиненѣ |160| <...>еде²¹¹ радосавѣ и кнезѣ Иванишѣ и нѣхъ ѿстанкѣ и племенѣ |161| <...>ръвѣ²¹² подакѣ по мѣшкѣм коленѣ како згѣра пише вѣки |162| <...>²¹³ има на мане прѣти²¹⁴ ни се ке потворѣти за нѣднѣ ствар на земли |163| <...>²¹⁵ за нѣднога чловека волю, ни за страхъ, ни за благѣ ни се за тои коѣ |164| парьна ѿчинити. Еда ли бисмо ми кнез а²¹⁶ и вса ѿпкина дѣбровачка |165| ѿвои згора речено писано и шветовано потворили реченем али на мане |166| прѣниси²¹⁷ коишѣм хитростю али лакомостю за чю волю али за страхъ, али за |167| хотене нѣднога чловека волю на земли тада да смо ми кнезѣ власт[е]ле |168| и вса ѿпкина гр(а)да дѣбровника проклети Б[о]гѣм ѿцем и синѣм и светѣм дѣхѣм |169| с[в]етимъ и всѣми тими више именованѣми и да смо прѣчтнѣ²¹⁸ к Юди |170| кои прода сина божѣ на рѣспеткѣ²¹⁹ и к онѣм кои ѿпахѣ: пропни, пропни |171| и к онѣм кои мѣ гладехѣ (!) трьновѣ венаць на главе да паде кръвѣ |172| на нѣхъ и на нѣхъ чедехъ нѣхъ и да смо се ѿдрекли в(о)га и ангела милостивога |173| <н>а ѿмрьли час и на данѣ сѣдни и верѣ кою верѣжѣмо и да смо поречени |174| <ѣ г>ласѣ, ѣ почтеню, ѣ правдахъ и ѣ законехъ нашехъ вѣдѣкѣхъ до врьмен²²⁰ съхъ мегю |175| <...>ими²²¹ добреми и почтенѣми гласѣтими²²² (!), грьадѣвми²²³ и ѿпкиними²²⁴. |176| <...>е²²⁵

²⁰⁹ Приједлог реконструисаног дијела текста: <врѣховнѣ>х.

²¹⁰ Приједлог реконструисаног дијела текста: <да ѿво>.

²¹¹ Приједлог реконструисаног дијела текста: <гвсподинѣ во>е[во]де; Миклошич: **воиде**; Стојановић: **воке**.

²¹² Приједлог реконструисаног дијела текста: <како к>ръвѣ.

²¹³ Приједлог реконструисаног дијела текста: <вѣка нѣ>.

²¹⁴ Миклошич: **прѣти**.

²¹⁵ Миклошич и Стојановић прочитали: <ни>.

²¹⁶ Миклошич прочитао **кнезѣ** док је а испустио; Стојановић прочитао као једну ријеч: **кнеза**.

²¹⁷ Миклошич: **прѣнесли**; Стојановић: **прѣнесли**.

²¹⁸ Миклошич: **прѣчестни**.

²¹⁹ Миклошич: **рѣспеткѣ**.

²²⁰ Миклошич: **врѣменѣ**.

²²¹ Приједлог реконструисаног дијела текста: <всак>ими.

²²² Можда **властѣими**?

²²³ Миклошич и Стојановић: **грьадѣвми**.

²²⁴ Миклошич: **ѿпкинами**.

²²⁵ Приједлог реконструисаног дијела текста: <И сен с>е.

писа м(ѣ)с(ѣ)ца²²⁶ декъ(в)рѣ .л.л. днь²²⁷ рож[с]т[в]а Хръст[о]ва на .ч.ѣ.к.з.
лѣто |177| въ из)абранои полаче и векнице б(о)гѡлюбимагѡ гр(а)да
наш[ѣ]гѡ |178| ДѢвръвника а ѡписа РѢско логофеть.

*Превод*²²⁸

Велика сило Пресветога духа, Боже слављен у Тројици у Оцу, а такође и Сину и Светом духу! Пресвета Тројице нераздвојива, слава теби јер у твоје име све извршавамо и тобом обдржавамо и управљамо мјестом отачаства нашег, од Бога вољеним и од њега дарованим нам градом Дубровником, славећи о свему Пресвету Тројицу. Лично ми кнез, властела дубровачка и сва Општина дајемо на знање сваком живом човјеку на земљи: пред кога год дође овај наш лист и ко год да овај наш завјет чује – да смо га признали и дали за сва времена. [Ми] властела дубровачка и сва Општина дубровачка сложено и драговољно смо пристали и заклели се за сва времена господину војводи Радосаву Павловићу, великоме војводи босанскоме, и сину му кнезу Иванишу и њиховим потомцима које блиски род признаје за истинско и узорито потомство и њиховим потомцима које блиска лоза признаје. Ми кнез, властела и читава Општина града Дубровника увидјевши истинско братство и велику и поштовану љубав и искрено пријатељство које је увијек добростиво и безмјерно с пуним поштовањем ширио и указивао према нашим прецима и к нашем господству и то показује и чини и по писмима која смо примили и имали видјети од поменуте господе војводе Радосава и сина му кнеза Иваниша а сада су у ово наше вријеме по својим уваженим посланицима још већу поштовану љубав и пријатељство учинили и указали нашем господству. Ми кнез, властела и сва Општина града Дубровника видјевши велику љубав и искрену наклоност господина војводе Радосава и сина му кнеза Иваниша, хтједосмо да толика љубав буде награђена у име пријатељске љубави и поштовања које влада међу нама. Ради његове части и достојанства признасмо с благошћу господина војводу Радосава и његовог сина кнеза Иваниша и њихове потомке за своју браћу и поштоване пријатеље и да настајавамо за њега и за његовог сина кнеза Иваниша и њихове потомке као да су

²²⁶ Миклошич: мисецѣ.

²²⁷ Миклошич и Стојановић: дань.

²²⁸ Ради бољег разумијевања цјелине, превод смо урадили укључујући и реконструисани дио текста.

једно од нас и да их бранимо од сваког непријатеља попут којег год од нас и ако би их са које год стране задесила која тешкоћа да се као и за сваког нашег заузмемо и за њега и за његовог сина и за њихово потомство. И ако би се у нека доба догодило да господин војвода Радосав или његов син кнез Иваниш дођу [у Дубровник] да војвода и кнез Иваниш могу да буду властелин, кнез и вијећник попут осталих дванаесторо дубровачких властелина. И ми кнез, а и сва Општина града Дубровника, учинисмо част и поклонисмо господину војводи Радосаву и сину му кнезу Иванишу палату са земљиштем у Дубровнику која је била [власништво] протовестијара Жорете, како је и потребно. Дали смо је господину војводи Радосаву и сину му кнезу Иванишу и њиховом истинском и узоритом [потомству] од њихове лозе што је по мушком кољену, а након тога по женском кољену од њихове лозе, а ако [не] буде [наследника] по женском кољену од њихове лозе, тада [да палата припада] њиховим осталим [наследницима] колико сродство допушта и да та палата њима и њиховим наследницима и њиховим потомцима никада на мање [од тога] не може припасти, нити се због било којег узрока изузети из њихових руку у вијеке вијекова, амин – ни због иједног рата, ни за какав дуг, нити због иједне ствари овога свијета. Уколико би тако хтио, да су господин војвода Радосав или, након њега његов син Иваниш и њихови наследници, слободни ту палату продати или заложити или поклонити било којем Дубровчанину и да то наша власт не може да забрани ниједном Дубровчанину коме би је хтио продати или заложити или поклонити. И још ми кнез и властела и сва Општина града Дубровника обећасмо и даровасмо господину војводи Радосаву и кнезу Иванишу и [њиховим] наследницима, указасмо им част и поклонисмо 600 перпера дубровачких динара сваке године за сва времена да дајемо за доходак половине, доље поменуте, Жупе Конавли, Обод и Цавтат поменутом господину војводи Радосаву и његовом сину кнезу Иванишу и њиховом директном потомству, истинском и узоритом од њихове лозе што је по мушком кољену или послјије њега по женском кољену од њихове лозе, а ако ли од женског кољена од њихове лозе [не буде било потомака], тада [да се доходак дâ] њиховим [осталим] наследницима колико сродство допушта и да ових 600 перпера [који припадају] поменутом господину Радосаву и његовом сину кнезу Иванишу никада не може бити оспорено нити се због било којег узрока изузети из њихових руку за сва времена, амин – ни за један рат, ни за дуг, нити за иједну ствар овога свијета. Ако ли би се, не дао бог, на њих [Дубровчане] покренуо какав рат од [босанског]

краља или угарских краљева или од Турака, са којима имају споразуме, и од нас господина војводе Радосава и од сина ми кнеза Иваниша и од нашег потомства и од нашег рода, за онолико колико би рат трајао да за то вријеме не дајемо и не плаћамо оних шест стотина перпера већ онај пут када ли би се рат завршио да имамо давати и плаћати увијек за сва времена. И ако би се у неко вријеме догодило да се господин војвода Радосав или кнез Иваниш задеси на мору да га, гдје год будемо могли, имамо примити на наше лађе о нашем трошку и превести и довести га у Дубровник. И када буде у Дубровнику да га не изручимо ниједном његовом непријатељу ни због страха, ни због имања нити због воље иједног човјека на овоме свијету, већ да га било гдје код господина угарског краља или угарских поданика (вазала) заступамо с посланицима попут било којег од наших. И ако би која сила на нас ударила с мора да господин војвода Радосав, а и син му кнез Иваниш и њихово потомство и род имају послати своју војску у помоћ за очување Дубровника и његовог котара. И обећасмо ми кнез, властела и сва Општина града Дубровника да ћемо, када нам их [преда], примити и у нашој комуни чувати 18.000 перпера дубровачких динара поменутог господина војводе Радосава, те да му имамо плаћати пет процената [камате] сваке године докле год чува код нас оних 18.000 перпера у нашој комуни. Док год ти динари по тој камати буду стајали у нашој комуни да је господин војвода Радосав и након њега његов син кнез Иваниш слободан подизати и да је слободан опет улагати који год дио од тог поменутог новца и кад год би господин војвода Радосав хтио да узме овај поменути новац или неки његов дио – да нам то да на знање два мјесеца прије него што га буде хтио подићи. И још обећасмо ми кнез, властела и сва дубровачка Општина господину војводи Радосаву и сину му кнезу Иванишу у које год би се вријеме задесило господину војводи Радосаву и кнезу Иванишу, његовом сину, да својом вољом уложе код нас у комуни 12.000 перпера да му се обавезујемо примити их у нашу комуну а да му имамо давати пет процената годишње [камате] а под оним условом који је напријед наведен. И видио је господин војвода Радосав и његов син кнез Иваниш, у свих ових видио и испитао нашу велику и милу поштовану љубав у неоскрвњеним скровиштима срца наших и поштење кнеза, властеле и све Дубровачке општине коју увијек много дарежљиво показују и коју у свако доба безмјерно ширисмо и показасмо његовим прецима и његовом господству. И промисливши и расудивши о свему томе што изнад пише, поменути господин војвода Радосав и његов син Иваниш даше и

поклонише милосрдно и благонаклоно и искрено – нама кнезу, властели и читавој Дубровачкој општини – за сва времена неопозиво, с наклоношћу и с постојаношћу, поменути његов дио Конавала и с Доњом гором и с Виталином дуж котара са законитим међама и с људима, с гором и с водом и с планинама и сјенокосима и са жбуњем и [са свим] што је на површини и с Ободом и са Цавтатом по котару, са законитим међама што је било у посједу господина родитеља му кнеза Павла и брата му војводе Петра и њега војводе Радосава до дана данашњег, са свим селима и засеоцима дао нам је у баштину и у племенито граду Дубровнику, кнезу и његовој властели и читавој Општини за сва времена, да смо ми и дјеца и наша унучад и [потомци] посљедњих, као законита и племенита господа слободни и неспутани и овлашћени заувјек. И штавише, поменути господин војвода Радосав и његов син кнез Иваниш заклели су се граду Дубровнику и његовој властели у своје и [у име] својих законитих и поштованих насљедника по мушком кољену од њихове лозе и [у име] њиховог рода по мушком кољену, те се обавезује да ће свим својим силама напријед поменути половину Жупе Конавли и Обод и Цавтат бранити од сваког насиља и злих људи тако да [тим посједима] мирно владамо и управљамо. И још нам је обећао поменути господин војвода Радосав и његов син кнез Иваниш, реченом кнезу, властели и Дубровачкој општини, да нама и свима нашим неће наудити нити нас отјерати вољом било ког човјека овог свијета, ни због страха, нити за икакво благо нити због било ког другог узрока, који би на свијету могао да буде, већ да ће нам од сада па до вијека бити искрено и поштено наклоњен како је и напријед наведено. И ми кнез, властела и сва Дубровачка општина дасмо господину војводи Радосаву и сину му кнезу Иванишу и њиховим потомцима у Конавлима четири дијела земље и три четвртине од петог дијела и да је увијек слободан господин војвода Радосав и његов син кнез Иваниш и њихово потомство, како је напријед и наведено, продати или поклонити којем год Дубровчанину или заложити оне дијелове који су му припали у Конавлима. И ми кнез и властела и сва Дубровачка општина обећасмо и пристасмо господину војводи Радосаву и кнезу Иванишу и њиховом потомству да ако би који његов вјероломник дошао у Дубровник из Билеће и Врма или Требиња – да тога његовог непоштеног човјека без њихове [Радосављеве и Иванишове] воље нећемо држати у Дубровнику и, такође, господин војвода Радосав и син му кнез Иваниш и њихово потомство обећали су да ће уколико би неко нама и нашим из напријед поменутих мјеста и из

Конавала починио вјероломство или коју штету да су дужни да их тјерају и гоне и да их не бране ни на једном мјесту, посједу или области. И на све напријед записано, изречено и обећано ми кнез Жухо Гочетић и с одабраном властелом <...> с Андретом <...>, с Марином Растићем, Алувиз Гочетић, Марином Цријевићем, <...> Жамановић, Марином Градићем, Андре Бундић, Гавже Пуцић, Бен<...> Петра Гундулија, Лаврица Соргочевић, Андрушком Цигулићем, Томко Бунић, Жун Журговић, Михочем Растићем, Климетом Будачићем, Матком Градићем, Живаном Гочетићем, Добре Бенчулић, Никола <...>уцић, Мартоло Жамановић, Пиеро Лукаревић, Никола Гочетић, Паоко Прегловић, Тудро Баожелића, Андрушко Менчетић, Климоје Растић, Марин Гундулић, Никше Пуцића, Живко Гундулићем, Паскоје Растић, Мароје Растић, Рафаел Гочетићем, Жоре Палмотић, Михоч Цријевић, Витко Растић, Мартоло Бенчулић, Пиро Соргочевић, Жонко Бунић, Мартолом Журговић, Мароје Симковић, Жико Цигулић, Мароје <...> Лукаревићем, Мартол Цријевић, Паоко Соргочевић, Алувиз Цријевић, закусисмо и заклесмо се на Светом јеванђељу и на часном крсту Господњем, поменутом господину војводи Иванишу (!) и његовом сину кнезу Иванишу и њиховом потомству, у Господа Бога сведржитеља и у пречисту Богородицу и у силу часног и животворног крста Господњег и у четири јеванђелиста и у дванаест Светих врховних апостола и у 70 изабраника божјих и у све свете божје који су некада Богу угодили, да овај напријед поменути наш запис и изречени и учињени завјет (јамство) господину војводи Радосаву и кнезу Иванишу и њиховим насљедницима и потомству које род признаје по мушком кољену, како напријед пише, да занавијек неће на мање допасти [од онога како је напријед наведено] нити ће се оскврнити због неког земаљског узрока, ни због воље иједног човјека, ни због страха, ни због имања, нити ће се због тога повести која парница. Уколико бисмо ми кнез, а и сва Дубровачка општина ово напријед речено, записано и зајамчено оскврнули поменути или неком брзоплетошћу и лакомошћу умањили нечијом вољом, или због страха, или због захтјева и воље било којег човјека на земљи, тада да смо ми кнез, властела и читава Општина града Дубровника проклети од Бога, Оца и Сина и Светог духа светог и од свих тих напријед поменутих и да смо прибројени Јуди који је продао Сина божјег на распећу и к оним који викаху: распни, распни, и к оним који су му на главу стављали трнов вијенац, и да падне крв на њих и на њихова чеда и да смо се одрекли Бога и анђела милостивога на самртном часу и на дану судњем и вјере коју исповиједамо и да су нам за сва

времена оповргнути углед, достојанство, власт и наши будући закони међу свим племенитим и поштованим поглаварима, градовима и пријатељима. И све ово записа мјесеца децембра тридесет и први дан у љето од рођења Христова хиљаду и четири стотине и двадесет и седмо у изборној палати и вијећници од Бога вољеног града нашег Дубровника, а записа Руско логотет.

Дипломатичке особености

С обзиром на то да повеља коју су Дубровчани поводом куповине Конавала издали босанском војводи Радосаву Павловићу није сачувана у оригиналу већ у каснијем препису, може се говорити само о општим дипломатичким елементима овог документа. Судаћи по тексту преписа, повеља није битније одступала од сличних докумената овог типа који су у то вријеме излазили из дубровачке канцеларије. Састављена је по, за то вријеме, уобичајеном формулару који се састојао од аренге, интитулације, промулгације, диспозиције, помена свједока, заклетве, санкције, датума и помена писара. Нити један од ових дипломатичких елемената не одступа битно од оних уобичајених за дубровачку канцеларију тог времена. Најзанимљивија особеност овог преписа чије смо издање приредили представља, заправо, његов језик, о којем је у науци већ расправљано.²²⁹ Судаћи по количини текста, повеља је спадала у ред оних већих које су из дубровачке канцеларије биле упућене властели у дубровачком залеђу. Диспозитивни дио повеље заузима око три четвртине читавог документа. Правне одредбе садржане у повељи највећим дијелом се поклапају са онима које се налазе у повељи војводе Радосава Павловића, пошто су ти документи настали истовремено. Можда би требало истаћи одсуство короборације у дубровачкој повељи, па се не може са сигурношћу утврдити каквим печатом је оригинални документ био овјерен. Наведено је чак 45 свједока, дубровачких властелина чланова Вијећа умољених, што је свакако куриозитет који не изненађује узимајући у обзир важност политичког догађаја поводом којег је издат овај документ.

²²⁹ М. Решетар, *Никша Звијездић, дубровачки српски канцелар XV вијека*, Глас СКА CLXIX, Други разред 87 (Београд 1936) 169–209.

Просопографски подаци

У претходним бројевима *Грађе о прошлости Босне* већ су објашњене личности: **Павле Раденовић**, **Радосав**, **Петар** и **Иваниш Павловић**, **Жорета протовестијар**, **Марин Растић** (ГПБ 7, 70–71), **Жухо Гучетић** (ГПБ 5, 95), **Алувиз Гочетић** (ГПБ 2, 80–81, 84); **Марин Цријевић** (ГПБ 2, 138), **Жун Журговић** (ГПБ 1, 115–116), **Михоч Растић** (ГПБ 1, 116), **Климе Будачић** (ГПБ 2, 144), **Матко Градић** (ГПБ 2, 138), **Добре Бенчулић** (ГПБ 5, 95), **Мартоло Жамановић** (ГПБ 6, 75–76), **Пјеро Лукаревић** (ГПБ 6, 76), **Никола Гочетић** (ГПБ 4, 85), **Тудро Баожелић** (ГПБ 4, 107), **Паскоје Растић** (ГПБ 4, 70), **Мароје Растић** (ГПБ 7, 70–71), **Рафаел Гочетић** (ГПБ 1, 105; ГПБ 2, 80–81), **Жоре Палмотић** (ГПБ 7, 70), **Мартол Цријевић** (ГПБ 2, 141).

У претходним бројевима *Старог српског архива* већ су објашњене личности: **Марин Градић** (ССА 10, 148), **Паоко Прегловић** (ССА 10, 147).

Андре Бундић, 143 (ред у изворнику) – дубровачки властелин (око 1365–1442). У четири наврата вршио је дужност дубровачког ректора (1427/XII, 1433/I, 1438/IV, 1440/VI).

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 308, 584, 611, 630; I–2, 44; *Knjige nekretnina dubrovačke općine (13–18. st.)* I, priredili I. Benyovsky Latin i D. Zelić, Zagreb–Dubrovnik 2007, 189, 246, 355.

Литература: И. Манкен, *Дубровачки патрицијат у XIV веку*, Београд 1960, 160; N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika 2*, Zagreb–Dubrovnik 2012, 136–137; N. Vekarić, *Vlastela 4*, Zagreb–Dubrovnik 2013, 202; N. Vekarić, *Vlastela 6*, Zagreb–Dubrovnik 2015, 328.

Гавже Пуцић (Gauçe Savini de Poça), 143 – дубровачки властелин (око 1362–1437). У периоду од 1389. до 1397. године бавио се трговином у Венецији. У вријеме краткотрајне дубровачке власти над Хваром, вршио је дужност викара 1415. године. У седам наврата вршио је дужност дубровачког ректора (1419/V, 1421/VIII, 1427/IX, 1430/VIII, 1433/VI, 1436/I).

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 300, 563, 584, 611, 630; I–2, 44; *Knjige nekretnina* I, 181, 193, 218, 238; *Одлуке већа Дубровачке републике* II, објавио М. Динић, Београд 1964, 84, 103, 203, 254, 364; М. Динић, *Из дубровачког архива* III, Београд 1967, 65; *Odluke dubrovačkih vijeća 1390–1392*, pripremili N. Lonza i Z. Šundrica, Zagreb–

Dubrovnik 2005, 178, 222, 392; *Odluke dubrovačkih vijeća 1395–1397*, priredila N. Lonza, Zagreb–Dubrovnik 2011, по регистру.

Литература: М. Динић, *За историју рударства у средњовековној Србији и Босни II*, Из српске историје средњег века, Београд 2003, 662; И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 369; В. Krekić, *Contribution to the study of the Ragusan presence in Venice in the fourteenth century*, Unequal rivals: Essays on relations between Dubrovnik and Venice in the thirteenth and fourteenth centuries, Zagreb–Dubrovnik 2007, 242–243, 261–262, 266, 268; N. Vekarić, *Vlastela* 3, Zagreb–Dubrovnik 2012, 175; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 343.

Бенедикт Петра Гундулић, 143–144 – дубровачки властелин (око 1376–1428). Бавио се трговином, нарочито у Србији. Највише је боравио у Руднику (1402–1415), а у неколико наврата био је и закупац царине у Новом Брду. У два наврата је вршио дужност дубровачког ректора (1422/XII и 1425/XI).

Извори: К. Јиречек, *Споменици српски*, Београд 2007², 49, 64; Љ. Стојановић, *Повеље и писма I–1 и I–2*, по регистру²³⁰ (Бенко Петра Гундулић); М. Динић, *Из дубровачког архива III*, 75, 76, 191; Б. Недељковић, *Мешовита порота. Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти*, Мешовита грађа (Miscellanea) 6 (1978) 34; *Дубровачко Мало веће о Србији (1415–1460)*, сабрао и приредио А. Веселиновић, Београд 1997, по регистру.

Литература: И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 272; М. Динић, *За историју рударства II*, 661–662; В. Krekić, *Venetians in Dubrovnik (Ragusa) and Ragusans in Venice as real estate owners in the fourteenth century*, Unequal rivals, 90, 94; N. Vekarić, *Vlastela* 2, 298; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 335.

Лаврц (Ловро, Ловрица) Соргочевић, 144 – дубровачки властелин. Током прве трећине XV вијека најмање три особе из те породице носиле су ово име, па се не може прецизније утврдити на коју се конкретно особу односи овај помен.

Литература: N. Vekarić, *Vlastela* 3, 262–263, 276–277.

Андрушко Цигулић, 144 – дубровачки властелин из огранка породице Вучетић (Volço), чији су чланови носили надимак Цигулић (Cigo). Највјероватније се ради о Андрији Мартола Вучетићу (око 1355–1429). У више наврата био је посланик у Италији (Бриндизи),

²³⁰ Регистар збирке „Старе српске повеље и писма“ Љубомира Стојановића, Историјски институт САНУ, Грађа, књ. 13, Београд 1992.

Далмацији (Задар) и на двору угарског краља Жигмунда. Истакао се и као војни заповједник, када је јула 1409. године између Корчуле и Пељешца поразио флоту Ладислава Напуљског, којом је заповиједао адмирал Алвизо Алдемариско. Командовао је дубровачким одредима који су, заједно са четама војводе Сандаља Хранића, освојили град Соко и Конавле. Бавио се ловом на корале и њиховим извозом. У непосредној околини Дубровника, заједно са својим имењаком и братом од стрица, основао је радионице за израду сукна и бојење тканина, што је дотад био најозбиљнији подухват такве врсте у граду под Св. Срђем. У периоду од 1388. до 1429. године тринаест пута је обављао дужност дубровачког ректора. Његов брат од стрица Андрија (око 1379–1444), у шест наврата, од 1424. до 1439. године, обављао је дужност дубровачког ректора.

Извори: J. Gelcich, L. Thallóczy, *Diplomatarium relationum reipublicae Ragusanae cum regno Hungariae*, Budapest 1887, по регистру (Volco Andreas Martholi); К. Јиречек, *Споменици српски*, 57; Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 534, 611, 630; I–2, 44, 419; *Одлуке већа Дубровачке републике* I, објавио М. Динић, Београд 1951, по регистру (Volce de Andreas); *Одлуке већа* II, по регистру; М. Динић, *Из дубровачког архива* III, 70, 82, 83; Б. Недељковић, *Мешовита порота*, 31, 32, 38, 46; *Одлуке 1390–1392*, по регистру; *Одлуке 1395–1397*, по регистру.

Литература: Р. Грујић, *Конавли под разним господарима од XII до XV века*, Споменик СКА, књ. LXVI, други разред књ. 52, Београд 1926, 25–26; И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 207, 345, 446–450, 463; Д. Динић-Кнежевић, *Тканине у привреди средњовековног Дубровника*, Београд 1982, 149–152; Д. Динић-Кнежевић, *Дубровник и Угарска у средњем веку*, Нови Сад 1986, 72; N. Vekarić, *Vlastela* 3, 328, 330–331; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 264–265, 350.

Томко Бунић, 144–145 – дубровачки властелин. Највјероватније се ради о Томи Марина Бунићу (око 1380–1439), који је у своје вријеме био један од најкрупнијих трговаца босанским оловом. Био је арагонски конзул у Дубровнику (1422) и шест пута је вршио дужност градског ректора (1422/X, 1424/XI, 1427/III, 1430/VII, 1432/VIII, 1434/XII).

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 300, 563, 584, 611, 630, 632; I–2, 44; *Дубровачко Мало веће*, по регистру; *Одлуке 1395–1397*, 141.

Литература: D. Kovačević-Kojić, *Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni*, Sarajevo 1961, 54–55; М. Спремић, *Дубровник и Арагонци (1442–1495)*, Београд 1971, 68; Р. Živković, *Tvrtko II Tvrtković*, Sarajevo 1981, 116, 130,

131, 135; P. Živković, *Utjecaj primorskih gradova na ekonomsko-socijalne promjene u bosanskom društvu u 14. i 15. stoljeću (pojava građanske klase i novog plemstva)*, Tuzla 1986, по регистру; N. Vekarić, *Vlastela* 2, 109, 111; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 326.

Живан Гочетић (Johannes (Џуани) Marini de Goze), 146 – дубровачки властелин (око 1365–1445). Од 1412. до 1444. године четрнаест пута је обављао дужност ректора. Вршио је и дужност корчуланског викара 1415. године када је то острво кратко вријеме било под дубровачком управом.

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 167; I–2, 44, 61, 107; *Одлуке већа* II, 83, 193; М. Динић, *Из дубровачког архива* III, 71, 92; *Дубровачко Мало веће*, по регистру.

Литература: И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 250, 252, 253, 429; N. Vekarić, *Vlastela* 3, 118–119; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 339.

Андрешко Менчетић (Andruschus Blasii de Mençe), 148 – дубровачки властелин (око 1360–?). У три наврата је вршио дужност дубровачког ректора (1422/VIII, 1425/IX, 1428/V).

Извори: *Одлуке већа* I–II, по регистру; *Одлуке 1390–1392*, по регистру; *Одлуке 1395–1397*, по регистру.

Литература: И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 342; N. Vekarić, *Vlastela* 3, 52; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 337.

Климоје Растић (Clemens (Klime, Klimoe) Valchi de Resti), 148 – дубровачки властелин (око 1373–1430). У четири наврата вршио је дужност дубровачког ректора (1419/III, 1422/VI, 1424/X, 1430/III), а повремено је слан и у дипломатске мисије.

Извори: К. Јиречек, *Споменици српски*, 43; Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 300, 308, 611; *Дубровачко Мало веће*, 29, 133; *Одлуке 1395–1397*, 118, 357.

Литература: И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 390, 392; N. Vekarić, *Vlastela* 3, 228; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 345.

Марин Гундулић, 149 – дубровачки властелин. Највјероватније се ради о Марину Јакова Гундулићу (око 1374–1441). Више пута су му повјеравани различити дипломатски послови, нарочито они у Босни. У изворима је забиљежен као дубровачки посланик код Сандаља Хранића, Радосава Павловића и на двору босанског краља. Од 1418. до 1441. године у десет наврата је обављао дужност ректора. За вријеме рата око Конавала, који се водио између Дубровника и Радосава Павловића, Мало

вијеће га је 1430. године, заједно са још двојицом племића, изабрало да се побрине за тровање Радосава Павловића и његових најближих људи.

Извори: К. Јиречек, *Споменици српски*, 77; Љ. Стојановић, *Повеље и писма I–1 и I–2*, по регистру; *Дубровачко Мало веће*, по регистру; *Odluke 1390–1392*, по регистру; *Odluke 1395–1397*, по регистру.

Литература: М. Динић, *За историју рударства I*, 536; Р. Živković, *Tvrtko II*, 96, 121; Д. Динић-Кнежевић, *Дубровник и Угарска*, по регистру; Z. Šundrica, *Otrovi u Dubrovačkoj republici*, Z. Šundrica, *Tajna kutija dubrovačkog arhiva II*, Zagreb–Dubrovnik 2009, 166–168; N. Vekarić, *Vlastela 2*, 303; N. Vekarić, *Vlastela 5*, 129–130; N. Vekarić, *Vlastela 6*, 335.

Никша Пуцић, 149 – Највјероватније се ради о дубровачком властелину под именом Nicola (Nixa) Johannis de Roča (око 1370–1455). У своје вријеме био је један од најугледнијих припадника породице Пуцић. У периоду од 1417. до 1454. године четрнаест пута је обављао дужност градског ректора.

Извори: К. Јиречек, *Споменици српски*, 85; Љ. Стојановић, *Повеље и писма I–1 и I–2*, по регистру; Б. Недељковић, *Мешовита порота*, 73; *Дубровачко Мало веће*, по регистру; *Odluke 1390–1392*, по регистру; *Knjige nekretnina I*, по регистру; *Odluke 1395–1397*, по регистру.

Литература: И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 367, 370; Д. Ковачевић-Којић, *Средњовјековна Сребреница XIV–XV вијек*, Београд 2010, 167; N. Vekarić, *Vlastela 3*, 172–173; N. Vekarić, *Vlastela 6*, 343.

Живко Гундулић (Johannes (Ziucho) Jacobi de Gondola), 149 – дубровачки властелин (око 1373–1442). У ћириличким документима понекад се назива и Живко Јакетић. Често се среће као посланик на дворовима босанских, српских и угарских владара. У периоду од 1418. до 1441. године девет пута је вршио дужност градског ректора.

Извори: J. Gelcich, L. Thallóczy, *Diplomatarium*, 212, 217; Љ. Стојановић, *Повеље и писма I–1 и I–2*, по регистру; М. Динић, *Из дубровачког архива III*, 196; *Odluke 1395–1397*, по регистру.

Литература: И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 13, 225; Р. Živković, *Tvrtko II*, 72–73, 83, 100, 155–156, 162; Д. Динић-Кнежевић, *Дубровник и Угарска*, 78, 103; В. Krekić, *Venetians*, 88–90; В. Krekić, *Contribution*, 256; N. Vekarić, *Vlastela 2*, 300–301; N. Vekarić, *Vlastela 5*, 126–128; N. Vekarić, *Vlastela 6*, 335.

Михоч Цријевић (Михо Јунијев Цријевић), 150 – дубровачки властелин (око 1380–1437). У два наврата вршио је дужност дубровачког ректора (1426/X и 1432/XII).

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–2, 44;

Литература: N. Vekarić, *Vlastela* 2, 190–191; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 330.

Витко Растић (Vitcho Valchi de Resti), 151 – дубровачки властелин (око 1370–1448). У периоду од 1419. до 1448. године десет пута је вршио дужност дубровачког ректора.

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1 и I–2, по регистру; М. Динић, *Из дубровачког архива* III, 184; *Odluke 1390–1392*, 233, 235; *Odluke 1395–1397*, по регистру.

Литература: И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 390, 392; N. Vekarić, *Vlastela* 3, 228; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 345.

Марголо Бенчулић (Martholus f. Andree Dobre de Binçola), 151 – дубровачки властелин (око 1375–1445). У шест наврата је вршио дужност градског ректора (1428/IX, 1430/X, 1433/XI, 1437/V, 1440/V, 1443/VII).

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–2, 107, 114;

Литература: N. Vekarić, *Vlastela* 2, 85–86; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 326.

Пиро (Перо, Петар) Соргочевевић, 151 – највјероватније је у питању Петар Влахушин Соркочевевић (око 1382–1437), дубровачки властелин. У четири наврата је обављао дужност градског ректора (1428/VII, 1431/VI, 1434/IV, 1436/VIII).

Литература: N. Vekarić, *Vlastela* 3, 276–277; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 347.

Жонко Бунјић, 151 – највјероватније је у питању дубровачки властелин Јуније Лукин Бунјић (око 1380–1460). Обављао је дужност градског ректора у новембру 1447.

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1 и I–2, по регистру.

Литература: N. Vekarić, *Vlastela* 2, 105–106; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 326.

Мартол Журговић, 152 – дубровачки властелин Мартол Николе Журговић (око 1385–1437). Обављао је дужност градског ректора у два наврата (1433/IX и 1435/X).

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 547, 611, 630; I–2, 44; М. Динић, *Из дубровачког архива* III, 100.

Литература: N. Vekarić, *Vlastela* 2, 247; N. Vekarić, *Vlastela* 6, 332.

Мароје Симковић, 152 – непозната особа. У доступним изворима помиње се током друге половине XV вијека Maroie Simchovich de Mochosiça di Hombla.

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 611, 630; I–2, 44; *Knjige nekretnina* II, 18.

Жико Цигулић, 152 – дубровачки властелин Иван (Живко) Вучетић (Volço), са надимком Цигулић (око 1385–1471). Обављао је разне управне функције. Био је државни ризничар (1436, 1440. и 1465), судија, кастелан Сокола (1455. и 1462) и Малог Стона (1459. и 1465). У периоду од 1454. до 1470. шест пута је био члан Малог вијећа, а у периоду од 1431. до 1471. године чак седамнаест пута је обављао дужност градског ректора. Са оцем Андријом и његовим пословним партнерима основао је 1418. године трговачко друштво за бојење тканина. Тестаментом је велики дио своје имовине у некретнинама и новцу оставио задужбини која је имала за циљ да потпомаже цркву, болнице, откупљује робље и чини слична добротина. Његова задужбина била је активна све до краја XIX вијека.

Извори: К. Јиречек, *Споменици српски*, 56, 80; Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 611, 630; I–2, 44, 61, 107, 114; М. Динић, *Из дубровачког архива* III, по регистру; *Дубровачко Мало веће*, по регистру.

Литература: И. Манкен, *Дубровачки патрицијат*, 139, 274, 284, 369, 418, 446–450, 463; Д. Динић-Кнежевић, *Тканине*, по регистру; Н. Vekarić, *Vlastela* 3, 328, 330; Н. Vekarić, *Vlastela* 6, 266–267, 350.

Мароје Лукаревих, 152–153 – највјероватније се ради о Марину Михе Лукаревиху (око 1381–1450), дубровачком властелину. Бавио се трговином у Илоку и Зворнику.

Извори: Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 611, 630; I–2, 44; *Дубровачко Мало веће*, по регистру.

Литература: Д. Ковачевић-Којић, *Trgovina* 69; Д. Ковачевић-Којић, *Зворник (Звоник) у средњем вијеку*; Д. Ковачевић-Којић, *Градски живот у Србији и Босни (XIV–XV вијек)*, Београд 2007, 30, 32, 35, 37, 40, 41; Д. Динић-Кнежевић, *Дубровник и Угарска*, 176–177, 195; Д. Ковачевић-Којић, *Средњовјековна Сребреница*, 102, 166, 167; Н. Vekarić, *Vlastela* 2, 323.

Паоко Соргочевић, 153 – највјероватније се ради о дубровачком властелину Павлу Андрије Соргочевићу (око 1395–1433). У три наврата је обављао дужност градског ректора (1427/XI, 1430/XI, 1433/II).

Извори: К. Јиречек, *Споменици српски*, 46; Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 611, 630; I–2, 37; *Дубровачко Мало веће*, по регистру.

Литература: Н. Vekarić, *Vlastela* 3, 260, 262; Н. Vekarić, *Vlastela* 6, 347.

Алувиз Цријевић, 153 – вјероватно се ради о дубровачком властелину Луји Мартолице Цријевићу (око 1385–1429).

Литература: N. Vekarić, *Vlastela* 2, 182–183.

Важнији термини

У претходном броју *Грађе о прошлости Босне* већ је објашњен термин **дио земље** (ГПБ 9, 62).

Топографски подаци

У претходним бројевима *Грађе о прошлости Босне* објашњени су термини: **Конавли** (ГПБ 1, 109–110), **Обод** (ГПБ 4, 148), **Доња гора** (ГПБ 4, 108), **Витаљина** (ГПБ 9, 62), **Билећа** (ГПБ 9, 70) и **Врм** (ГПБ 9, 70).

Pavle Dragičević

Université de Banja Luka

Faculté de Philosophie

Programme d'étude de l'histoire

**CHARTRE DES RAGUSAINS ADRESÉE AU DUC RADOSAV
PAVLOVIĆ À L'OCCASION DE L'ACHAT DE SA PARTIE DE
KONAVLE**

1427 [1426!], le 31 décembre

Résumé

Le 31 décembre 1426, les Ragusains achètent Konavle, Obod et Cavtat au duc bosniaque Radosav Pavlović et, à cette occasion, ils échangent les chartes, expliquant plus en détail les conditions de vente de ces propriétés et les droits et obligations des deux parties contractantes. Le travail analyse la Charte délivrée par les Ragusains à Radosav Pavlović, à l'occasion de ladite transaction. La charte originale n'est pas conservée, mais Nikša Zvijezdić, le scribe serbe auprès de la municipalité de Raguse, a fait une transcription entre 1430 et 1455. La transcription, aujourd'hui fortement endommagée, est déposée aux Archives de l'État à Raguse, dans le premier livre (recueil) de la série d'archives *Privilegi*, également connue dans la littérature sous le nom de *Codex Ragusinus*. Une proposition du texte reconstruit de la transcription en serbe ancien accompagné de la traduction en serbe moderne et cinq fac-similés est donnée dans le présent travail. Des chapitres distincts décrivent plus en détail les particularités diplomatiques du texte de la Charte ainsi que les données prosopographiques des personnes qui sont, en tant que témoins, mentionnés dans ce document.

Mots-clés: Radosav Pavlović, Raguse, Bosnie, Konavli, XVe siècle, charte.

